

In 1989 kwam de Atlas van de Nederlandse dagvlinders uit (Tax, 1989). Inmiddels is deze uitverkocht en bovendien stammen de gegevens in deze atlas uit 1986! Hoog tijd dus voor een nieuwe, 'up to date' atlas. In de komende drie jaar zal hiervoor, hopelijk door veel mensen, het nodige werk worden verricht.

Waarom een atlas?

Het is van groot belang om een goed overzicht te hebben van het voorkomen van vlindersoorten in Nederland. De gegevens worden onder andere gebruikt om gemeenten en beherende instanties te adviseren. Pas als je weet waar bepaalde soorten zitten kun je concrete adviezen geven over het beheer. Pas als je een goed overzicht hebt van de soorten die in een bepaald gebied voorkomen, kun je met goede argumenten gaan ijveren voor de bescherming van zo'n gebied.

Het is dus van belang om actuele verspreidingsbeelden te hebben van onze vlinders. En zo'n beeld is pas goed als je er vanuit kunt gaan dat heel Nederland min of meer volledig is onderzocht.

Streven naar volledigheid

Uiteraard is het onmogelijk om elke vierkante meter van Nederland goed onderzocht te krijgen, ook al hebben honderden zeer enthousiaste medewerkers inmiddels 500.000 waarnemingen van vlinders door-

Actieplan Atlas 2000

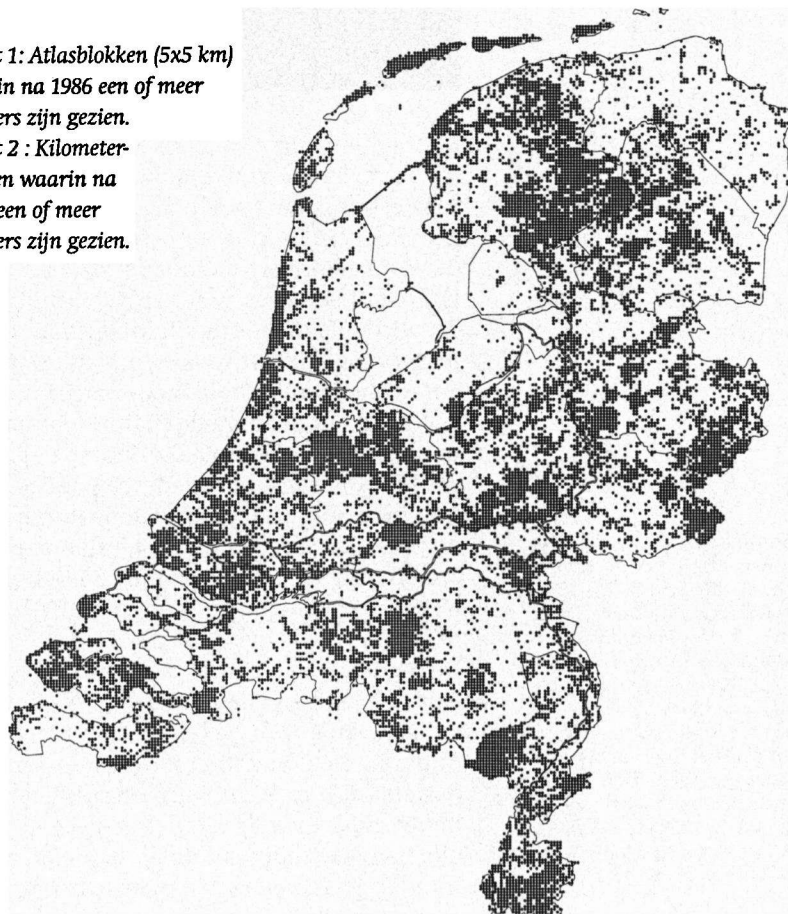
gegeven. Wel kunnen we streven naar een redelijke dekking van de waarnemingen over het land. Als je het kaartje bekijkt met de waarnemingen op atlasblok (5x5 km) van na 1986 (dus na de vorige atlasperiode), dan lijkt het alsof we vrijwel heel Nederland al onderzocht hebben (kaart 1). Kijk je echter op kilometerhokniveau (kaart 2), dan blijken er al veel meer witte plekken te zijn! De landelijke atlas zal de stippen op 5x5 km-niveau laten zien, maar we willen er wel van uit kunnen gaan dat van de 25 vierkante kilometer uit zo'n atlasblok er zeker vijf redelijk tot goed zijn onderzocht.

tekst: Kars Veling

Provinciale atlassen

In Friesland en Limburg is men zeer actief bezig met provinciale vlinderatlassen. Hierin zullen de waarnemingen op vierkante kilometerschaal worden gepubliceerd, en hierin staat dus veel gedetailleerdere informatie dan in de landelijke atlas.

*Kaart 1: Atlasblokken (5x5 km) waarin na 1986 een of meer vlinders zijn gezien.
Kaart 2: Kilometerhokken waarin na 1986 een of meer vlinders zijn gezien.*

Deze atlassen zullen, evenals de atlas van de duinen, nog voor 2000 verschijnen, zodat deze regio's voor de landelijke atlas zeker goed zijn geïnventariseerd. Voor de overige provincies zal er nog het nodige veldwerk gedaan moeten worden.

Hoe pakken we het aan?

Om na te gaan waar nog naar vlinders gezocht moet worden, hebben we gekeken welke gegevens we op dit moment al in het

Samen in actie voor de Atlas 2000!

Als alle vlinderliefhebbers in Nederland hun vlinderwaarnemingen opsturen zal het beeld al snel veel vollediger worden. Ook uw tuinwaarnemingen zijn bijzonder waardevol en het gaat ook echt niet alleen om Rouwmantels of Koninginnepages. Neen, waarnemingen van Klein koolwitje, Dagpauwoog en Citroenvlinder zijn minstens even welkom!

Niet alleen waarnemingen van bijzondere soorten zijn welkom.

Ook meldingen van gewone soorten zoals de Citroenvlinder zijn bruikbaar voor de nieuwe atlas.

FOTO: FRITS VAN DAALEN

bestand hebben zitten. De waarnemingen tot en met 1996 zijn allemaal ingevoerd en vervolgens is per provincie een overzicht gemaakt van de volledigheid van de vlinderwaarnemingen vanaf 1987. Uit die analyse komt een overzicht van de zogenaamde 'witte plekken'. Dit zijn delen van Nederland waaruit we nog onvoldoende gegevens hebben. Aan de medewerkers wordt gevraagd om de komende jaren met name in die witte plekken naar vlinders te gaan zoeken. Het liefst kiest iedereen een aantal hokken uit en gaat daar driemaal in het jaar vlinders zoeken (in mei, juli en augustus). Dan weet je zeker dat je een redelijk overzicht hebt van de vlinders uit zulke hokken.

De medewerkers aan het verspreidingsonderzoek hebben allemaal een overzicht ontvangen van de witte plekken in hun regio. Anderen die ook willen meewerken aan dit Actieplan Atlas 2000, kunnen contact opnemen met De Vlinderstichting. Ze krijgen dan een overzicht van de witte plekken in hun omgeving en een stapeltje formulieren thuisgestuurd.

Wilt u meewerken en heeft u nog geen overzicht van de witte plekken bij u in de buurt, bel dan met De Vlinderstichting, 0317-467346.

Literatuur:

Tax, M.H. (1989). Atlas van de Nederlandse dagvlinders. Vereniging Natuurmonumenten, 's-Graveland en Vlinderstichting, Wageningen.

Summary

A new Atlas of Butterflies in the Netherlands is in preparation which will give up-to-date information about occurrence and distribution of the species. An appeal has now been made for observations from all parts of the country where there is still insufficient data, the so-called 'white spots'. The Atlas is expected to be published in the year 2000.